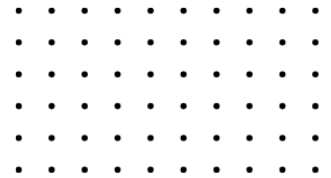

FRANSA

ÜLKE RAPORU

GENEL BİLGİLER

COĞRAFİ KONUM

Fransa 543 945 km² yüzölçümü ile gerek Batı Avrupa'da gerekse Avrupa Birliği içerisindeki en büyük alana sahip ülkedir. Sınırları 2889 km uzunluğundadır Fransa altı ülke ile komşu olup, kuzeyde Belçika ve Lüksemburg, doğuda Almanya ve İsviçre, güney doğuda İtalya, güney batısında ise İspanya bulunmaktadır. Fransa'nın 3.427 km uzunluğundaki sahil şeridi ise Akdeniz ve Manş Denizi, Atlas Okyanusu ve Kuzey Denizi kıyılarından geçmektedir. Ülkenin doğu ve güneyinde dağlık bölgeler bulunmakta olup, Alp dağlarında bulunan Mont Blanc tepesi 4810 metre yüksekliğinde olup Batı Avrupa'nın en yüksek noktasıdır.

Fransa'nın alçak bölgelerinden ise dört nehir geçmektedir: Bunlar, Kuzeyde Seine nehri, Batıya doğru akan Loire ve Garonne ve Cenevre Gölünden çıkarak Akdeniz'e dökülen Ren (Rhone) nehridir. Fransa, coğrafi konumu itibarıyla Avrupa Birliği'nin merkezinde yer almaktadır. Birliğin diğer ülkelerinde bulunan önemli sanayi ve ticaret noktalarına ulaşım için ideal bir kavşak noktası niteliğini taşımaktadır: Güneyden İtalya'nın sanayi merkezi olan Po ovasını, Kuzey Batıda İngiltere'deki sanayi merkezlerini, güneyden ise İspanya'nın Katalan bölgesinden güneydoğuda İtalya'nın ortasına kadar uzanan Akdeniz bölgesini birleştiren kavşakta yer almaktadır.

Ülke genelinde ılıman iklim hâkimdir. Bölgesel farklılıklar açısından üç iklim tipi ile karşılaşılır. Ülkenin batısında okyanus iklimi hüküm sürer. Okyanus iklimin en tipik bir şekli Fransa'nın batı ucunu meydana getiren Bretonya yarımadasında Biskay körfezi kıyılarında da hissedilir. Fransa'nın doğu yarısında ise karasal iklim, güneydoğusunda Akdeniz iklimi hâkimdir. Burada dağların kıyıya paralel olması nedeniyle Akdeniz iklim ülkenin iç kesimlerinde fazla hissedilmemektedir.

Ülke akarsu ağı bakımından üç bölüme ayrılır: Ülkenin doğu ve kuzeydoğu kısmı Ren (Rhin) akarsu sistemine dâhildir. Ayrıca Fransa'dan doğarak birisi Almanya içinde bu ırmağa karışan öteki Belçika'dan geçerek Hollanda'da Ren ile beraber müşterek delta bölgesinde denize dökülen Moselle ve Meuse ırmakları bu bölgede yer almaktadır. Aynı delta bölgesinde Belçika'dan geçerek denize dökülen Escaut ırmağının kaynakları da Kuzey Fransa'dadır. Ülke akarsularının büyük kısmı ya doğrudan doğruya Atlas Okyanusuna veya onun kenar denizi olan Manş'a dökülür. Paris havzasında akarsuların tamamı değilse bile en büyük kısmı sen (Seine) sistemi içindedir. Orta Fransa'nın büyük kısmı ise Loire ırmağı sistemine dâhildir. Bu sistem başlıca kollarını Massif Centralin kuzey ve kuzeybatısından alır. Fransa'nın güneybatısı yani Aquitain havzası içinde suların hemen tamamı (güneybatıda Adour ırmağı hariç) Garonne ırmağı ile Atlas Okyanusuna boşalır. Bu sistemin suları Massif Central ile Pirene Dağlarından doğar. Fransa'nın doğu-güneydoğu kesimi ise Akdeniz havzasına tabidir. Burada başlıca akarsu Rhone nehridir.

Genel olarak meddücezin genliği kuvvetli olduğu Atlas Okyanusuna dökülen ırmakların ağızlarında derin haliçler vardır. Bunların kara içinde bitim noktaları yakınında nehir ve deniz ulaşımını birbirine kavuşturan işlek limanlar yer alır. Çok defa halicin deniz ucuna yakın yerinde bir de ön liman bulunur. Seine (Sen) ırmağı: Rouen – Le Havre, Loire ırmağı: Nantes – Saint Nazaire, Garonne ırmağının Gironde adı verilen halicinde Bordeaux limanları yer alır. Akdeniz'de med-cezrin hafif olması nedeniyle ırmak ağızlarında haliçler yerine deltalar gelişmiştir. Bu bakımdan ülkenin Akdeniz'deki en büyük limanı Marsilya Limanı doğal bir yol olan Rhone ırmağı ağzına pek uzak olmayan konumu ile dikkati çekmektedir.

SİYASİ VE İDARİ YAPI

Cumhurbaşkanı 5 yıllık bir süre için doğrudan seçilir, devamını sağlamakla yükümlü olup bu kapsamda Bakanlar Kuruluna başkanlık eder başbakanın atamasını yapar, dış ilişkiler ve savunmaya ilişkin en kritik alanda sorumluluğu üstlenir, uluslararası anlaşmaları imzalar ve orduyu yönetir. Başbakan ise gündeme ilişkin diğer konulardaki faaliyetleri yönlendirir.

Fransız Parlamentosu (Assemblée Nationale) Fransa'nın ana yasama organıdır. Milletvekilleri 5 yıllık süre için doğrudan halkoyu ile seçilir. Senatörler ise Parlamento tarafından 9 yıllığına seçilmektedir.

Senato seçimleri her 3 yılda bir yapılır ve her seçimde senatonun üçte biri yenilenir. Senatonun yasama gücü sınırlıdır: Senato ile Parlamento arasında anlaşmazlık olması durumunda son söz Parlamente'ye aittir. Parlamente'nin gündemini belirlemede hükümetin önemli rolü bulunmaktadır.

DOĞAL KAYNAKLAR

2021 yılı Dünya Bankası verilerine göre Fransa'nın yüzölçümünün 285 538 km² tarım arazisidir. %52,1'i arım arazisi olarak kullanılırken %31,7'lik bölümü ormanlık arazi ile kaplıdır.

2020 verilerine göre AB ülkeleri içerisinde en büyük tarım üreticisi ülke konumunda olan Fransa dünyada 13. sırada yer almaktadır. Tarımsal ürün ihracatında ise AB ülkeleri arasında 3. sıradadır.

Fransa iklimi ve coğrafi yapısını ile bağlantılı olarak tarım için son derece elverişli koşullara sahiptir. Ülkede ormanlar 16 milyon hektarlık alanı kaplamakta olup, bu alan ülkenin yüzölçümünün yaklaşık %29'una karşılık gelmektedir. Bunun sonucu olarak Fransa önemli bir kereste üreticisidir. Fransa AB ülkeleri arasında Danimarka, İspanya'nın ardından üçüncü büyük su ürünleri üreticisidir.

19. yüzyılın sonlarından ikinci Dünya Savaşı'nın ertesine kadar madencilik önemli bir sanayi sektörü olmuştur. Özellikle kömür ve demir cevheri kaynakları Fransa'nın zenginleşmesinde önemli rol oynamıştır. Ancak kömür rezervleri oldukça azalmış, 2007 yılında devlete ait kömür işletmeleri kapatılmıştır. Bu nedenle artık ülkede kömür kullanılmamaktadır. Diğer taraftan bir zamanlar zengin demir yataklarına sahip Loraine bölgesinde rezervler artık bitme noktasına gelmiştir. Bu nedenle Dunkirk yakınındaki ve Fost'da yer alan demir çelik fabrikaları artık ithal girdi ile çalışmaktadır. Fransa'nın enerji politikası 1970lerdeki petrol krizinin ardından değiştirilmiş enerji bağımlılığını azaltma yönünde politikalar uygulamaya konulmuştur. Bu politikalarla Fransa'nın uzun dönem enerji ihtiyaçlarının güvenli bir şekilde sağlanması hedeflenmiştir.

Fransa petrol bağımlılığını başka enerji kaynakları bularak azaltmak, enerji ithalatını Norveç, İngiltere gibi daha istikrarlı ülkelere yapmak ve yerel enerji üretimini artırmak şeklinde özetlenebilecek uygulamalar sayesinde temin etmekte ve ısıtma amacıyla artık petrol yerine daha çok elektrik (büyük bölümü ülke içi kaynaklardan sağlanmakta) ve doğal gaz (halen büyük bölümü ithalat yoluyla karşılanan) kullanmaktadır.

Ayrıca nükleer enerji, Fransa'da enerji üretiminde önemli bir rol oynamakta olup Fransa'nın tükettiği elektriğin %70'i nükleer teknoloji ile üretilmektedir. Halen ülkede 56 adet nükleer tesis vardır. Enerji üretiminde yenilenebilir enerjinin ve rüzgâr enerjisinin payı %10, klasik termik santrallerin (kömür ve petrol) üretimdeki payı ise %12'dir.

Fransa, enerji firmalarının özelleştirilmesine şiddetle karşı çıkmakta, bu konuda AB Komisyonu birimleri ile karşı karşıya gelmektedir. Enerji güvenliği endişesi ile Fransa, doğal gaz ve elektrik piyasalarının liberalleştirilmesine direnmektedir.

2023 yılında Fransa, 107 bin varil/günlük ham petrol üretimi ile 117 ülke arasında 46. sıradadır. Fransa'nın sera gazı emisyonu 2000 yılından bu yana %22 azalmıştır. 2022 yılında Fransa'nın sera gazı emisyonu 282.963 milyon ton (Mt) CO₂ eşdeğeri olarak hesaplanmıştır. 2022 yılı itibarı ile ülkenin sera gazı emisyonunun %60,4'ü petrol, %28,1'i doğal gaz, %11,5'i kömür kaynaklıdır. Sera gazı emisyonunda taşımacılık sektörü %43,6, sanayi sektörü %14,5, elektrik ve ısı üretimi %13, konutlar %11,6, diğer enerji sektörü %6,4 paya sahiptir.

Detaylı bilgi için:

<https://www.iea.org/countries/france/emissions#what-are-the-main-sources-of-co2-emissions-in-france>

https://data.worldbank.org/indicator/NV.AGR.TOTL.KD?most_recent_value_desc=true

GENEL EKONOMİK DURUM

Fransa, Avrupa Birliği'nde Almanya'nın ardından ikinci büyük ekonomi konumundadır. 2025 yılı itibarıyla ise, 196 ülke arasında dünyanın yedinci büyük ekonomisi olarak yer almaktadır.

Fransa, 2025 yılında 46.792 dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 24. sırada yer almaktadır.

2025 yılında cari fiyatlara göre 3,21 trilyon dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'nın 2026 yılında 3,32 trilyon dolar olması beklenmektedir. 2025 yılında sabit fiyatlara göre %0,6 oranında artması beklenen GSYİH'nın, 2026 yılında %1 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

2025 yılında %1,3 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının 2026 yılında %1,6 olacağı tahmin edilmektedir.

2025 yılında %116 olacağı tahmin edilen devletin genel net borcunun GSYİH'ya oranının, 2026 yılında %119 olması beklenmektedir.

Fransa ekonomisi sektörler bazında değerlendirildiğinde; imalat sektöründe öncelikle kimya sanayi, otomotiv, havacılık ve silah sanayi güçlüdür. Turizmin ülke ekonomisi için çok önemli yeri bulunmakta olup, UN WTO'nun son verilerine göre uluslararası turistler için dünyanın en popüler destinasyonudur.

Fransa ekonomisindeki önde gelen yapısal sorunlar; genç nüfus dahil olmak üzere süre gelen yüksek işsizlik, kamu ve özel sektörün borç yüküdür. Son yıllarda, ülkenin ekonomik büyümesinin yavaşlaması, artan işsizlikle sonuçlanmıştır.

Detaylı bilgi için: <https://www.unwto.org/statistic/basic-tourism-statistics>

DIŞ TİCARET

GENEL DURUM

*1000 Dolar	2020	2021	2022	2023	2024
İhracat	478.282.779	573.227.524	608.745.460	637.660.373	626.820.762
İthalat	571.097.349	707.758.694	815.712.598	777.352.604	740.387.893
Hacim	1.049.380.128	1.280.986.218	1.424.458.058	1.415.012.977	1.367.208.655
Denge	-92.814.570	-134.531.170	-206.427.138	-139.692.231	-113.567.131

BAŞLICA ÜRÜNLER İTİBARIYLA DIŞ TİCARET

İHRAÇ ETTİĞİ ÜRÜNLER * 1000 DOLAR

Kodu	Açıklama	2022	2023	2024	%
84	Nükleer Reaktörler, Kazanlar, Makinalar, Mekanik Cihazlar ve Aletler; Bunların Aksam ve Parçaları	64.699.704	73.938.475	73.527.645	11,73
87	Motorlu Kara Taşıtları, Traktörler, Bisikletler, Motosikletler ve Diğer Kara Taşıtları; Bunların Aksam, Parça ve Aksesuarı	49.738.586	60.225.052	55.515.495	8,86
85	Elektrikli Makina ve Cihazlar ve Bunların Aksam ve Parçaları; Ses Kaydetmeye ve Kaydedilen Sesi Tekrar Vermeye Mahsus Cihazlar; Televizyon Görüntü ve Seslerinin Kaydedilmesine ve Kaydedilen Görüntü ve Sesin Tekrar Verilmesine Mahsus Cihazlar ve Bunların Aksam, Parça ve Aksesuarı	46.960.470	49.756.264	46.691.637	7,45
88	Hava Taşıtları, Uzay Taşıtları ve Bunların Aksam ve Parçalar	33.272.857	40.195.054	40.279.143	6,43
30	Eczacılık Ürünleri	37.725.928	38.063.626	38.758.320	6,18

Kodu	Açıklama	2022	2023	2024	%
33	Uçucu Yağlar ve Rezinoitler; Parfümeri, Kozmetik veya Tuvalet Müstahzarları	22.983.664	25.700.498	27.469.559	4,38
27	Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar ve Bunların Damıtılmasından Elde Edilen Ürünler; Bitümenli Maddeler, Mineral Mumlar	34.118.182	30.917.416	25.705.831	4,10
39	Plastikler ve Mamulleri	25.213.555	23.204.854	23.067.117	3,68
22	Meşrubat, Alkollü İçkiler ve Sirke	22.169.886	21.916.225	21.146.374	3,37
90	Optik Alet ve Cihazlar, Fotoğraf, Sinema, Ölçü, Kontrol, Ayar Alet ve Cihazları, Tıbbi veya Cerrahi Alet ve Cihazlar; Bunların Aksam, Parça ve Aksesuarı	16.682.773	18.270.456	18.259.384	2,91
38	Muhtelif Kimyasal Ürünler	15.135.046	14.708.465	14.341.762	2,29
72	Demir ve Çelik	19.201.343	15.679.247	14.321.773	2,28
42	Deri Eşya; Saraciye Eşyası ve Eyer ve Koşum Takımları; Seyahat Eşyası, El Çantaları ve Benzeri Mahfazalar; Hayvan Bağırsağından Mamul Eşya (İpek Böceği Bağırsağı Hariç)	12.833.312	13.911.538	14.245.227	2,27
71	Tabii veya Kültür İnciler, Kıymetli veya Yarı Kıymetli Taşlar, Kıymetli Metaller, Kıymetli Metallerle Kaplama Metaller ve Bunlardan Mamul Eşya; Taklit Mücevherci Eşyası, Metal Paralar	10.537.409	11.992.906	13.795.637	2,20
29	Organik Kimyasal Ürünler	15.011.465	15.315.766	12.746.686	2,03
73	Demir veya Çelikten Eşya	8.731.077	9.171.170	9.165.996	1,46
4	Süt Ürünleri; Kuş ve Kümes Hayvanlarının Yumurtaları, Tabii Bal; Tarifenin Başka Yerinde Belirtilmeyen veya Yer Almayan Yenilebilir Hayvansal Menşeli Ürünler	8.224.656	8.563.017	8.919.414	1,42
62	Örülmemiş veya Kroşe Olmayan Giyim Eşyası ve Aksesuarı	7.700.749	8.698.747	8.592.107	1,37
10	Hububat	11.887.221	8.253.932	7.175.408	1,14
19	Tahıl, un, nişasta veya sütten yapılan müstahzarlar; pastacılık ürünleri	5.872.156	6.801.865	6.933.903	1,11
76	Alüminyum ve bunlardan mamul maddeler	6.943.284	6.520.203	6.927.232	1,11
40	Kauçuk ve Mamulleri	6.568.959	6.812.668	6.850.821	1,09
48	Kâğıt ve mukavva; kâğıt hamurundan, kâğıttan veya mukavvadan mamuller	7.709.062	6.676.081	6.680.297	1,07

Kodu	Açıklama	2022	2023	2024	%
61	Örme veya tığ işi giyim eşyaları ve giyim aksesuarları	6.170.574	6.616.980	6.637.750	1,06
28	İnorganik kimyasallar; değerli metallerin, nadir toprak metallerinin organik veya inorganik bileşikleri	5.472.158	5.056.066	6.290.103	1,00
	DİĞERLERİ	107.181.384	110.693.802	112.776.141	17,99
	TOPLAM	608.745.460	637.660.373	626.820.762	

İTHAL ETTİĞİ ÜRÜNLER *1000 DOLAR

Kodu	Açıklama	2022	2023	2024	%
84	Nükleer Reaktörler, Kazanlar, Makinalar, Mekanik Cihazlar ve Aletler; Bunların Aksam ve Parçaları	85.541.886	90.445.619	89.976.771	12,15
27	Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar ve Bunların Damıtılmasından Elde Edilen Ürünler; Bitümenli Maddeler, Mineral Mumlar	157.642.718	107.235.514	88.000.078	11,89
87	Motorlu Kara Taşıtları, Traktörler, Bisikletler, Motosikletler ve Diğer Kara Taşıtları; Bunların Aksam, Parça ve Aksesuarı	73.767.480	87.527.242	80.180.513	10,83
85	Elektrikli Makina ve Cihazlar ve Bunların Aksam ve Parçaları; Ses Kaydetmeye ve Kaydedilen Sesi Tekrar Vermeye Mahsus Cihazlar; Televizyon Görüntü ve Seslerinin Kaydedilmesine ve Kaydedilen Görüntü ve Sesin Tekrar Verilmesine Mahsus Cihazlar ve Bunların Aksam, Parça ve Aksesuarı	66.983.110	69.809.020	66.421.537	8,97
30	Eczacılık Ürünleri	32.427.629	36.318.288	33.059.880	4,47
39	Plastikler ve Mamulleri	30.307.151	27.085.313	26.656.048	3,60
90	Optik Alet ve Cihazlar, Fotoğraf, Sinema, Ölçü, Kontrol, Ayar Alet ve Cihazları, Tıbbi veya Cerrahi Alet ve Cihazlar; Bunların Aksam, Parça ve Aksesuarı	22.652.350	23.449.781	23.431.824	3,16
29	Organik Kimyasal Ürünler	18.770.014	14.552.587	13.689.471	1,85
88	Hava Taşıtları, Uzay Taşıtları ve Bunların Aksam ve Parçaları	12.762.151	12.844.840	13.662.988	1,85
73	Demir veya Çelikten Eşya	14.827.389	14.046.750	13.345.150	1,80
62	Örülmemiş veya Kroşe Olmayan Giyim Eşyası ve Aksesuarı	13.128.366	12.889.186	12.819.682	1,73
72	Demir ve Çelik	17.198.489	14.322.915	12.665.436	1,71
94	Mobilyalar, Tıpta veya Cerrahide Kullanılan Mobilyalar, Yatak Takımları ve Benzeri Doldurulmuş	13.908.355	12.685.821	12.575.810	1,70

Kodu	Açıklama	2022	2023	2024	%
	Eşya; Tarifenin Başka Yerinde Belirtilmeyen veya Yer Almayan Aydınlatma Cihazları; Reklam Lambaları, Işıklı Tabelalar, Işıklı İsim Plakaları ve Benzerleri; Prefabrik Yapılar				
61	Örme veya Kroşe Giyim Eşyası ve Aksesuarı	14.038.718	12.739.444	12.575.141	1,70
38	Muhtelif Kimyasal Ürünler	13.425.345	12.533.603	12.122.841	1,64
71	Tabii veya Kültür İnciler, Kıymetli veya Yarı Kıymetli Taşlar, Kıymetli Metaller, Kıymetli Metallerle Kaplama Metaller ve Bunlardan Mamul Eşya; Taklit Mücevherci Eşyası, Metal Paralar	9.347.599	10.293.580	10.777.212	1,46
48	Kâğıt ve Karton; Kâğıt Hamurundan, Kâğıttan veya Kartondan Eşya	11.148.942	9.996.703	9.532.077	1,29
64	Ayakkabılar, Getrler, Tozluklar ve Benzeri Eşya; Bunların Aksamı	9.514.330	9.295.141	9.087.404	1,23
33	Uçucu yağlar ve reçineoidler; parfümeri, kozmetik veya tuvalet preparatları	7.074.209	8.235.987	8.792.944	1,19
40	Kauçuk ve Kauçuktan Mamul Ürünler	8.055.353	8.467.799	8.618.597	1,16
76	Alüminyum ve Alüminyumdan Eşya	9.684.678	8.543.370	8.303.680	1,12
	Diğerleri	172.966.336	174.034.101	174.092.809	23,51
	TOPLAM	815.172.598	777.352.604	740.387.893	

BAŞLICA ÜLKELER İTİBARIYLA DIŞ TİCARET

İHRACAT YAPTIĞI ÜLKELER *1000 DOLAR

Ülkeler	2022	2023	2024	%
Almanya	84.798.405	88.810.406	83.611.870	13,34
İtalya	57.206.797	56.783.772	51.918.827	8,28
ABD	49.114.703	47.501.127	51.040.539	8,14
Belçika	47.956.679	51.772.230	48.714.320	7,77
İspanya	46.965.887	48.247.510	47.301.940	7,55
Birleşik Krallık	35.594.233	39.231.702	40.200.757	6,41
Çin	25.025.410	27.050.103	25.829.274	4,12
Hollanda	25.574.270	24.639.036	24.937.353	3,98
İsviçre	21.920.753	22.246.791	20.992.842	3,35
Polonya	14.571.261	15.599.081	16.298.110	2,60
Türkiye	9.722.730	12.781.623	13.310.378	2,12
Japonya	6.692.791	7.201.648	9.900.618	1,58

Ülkeler	2022	2023	2024	%
Hindistan	6.260.764	7.635.829	8.168.982	1,30
Portekiz	6.778.286	7.516.136	8.038.876	1,28
Singapur	9.351.640	10.620.438	8.018.019	1,28
Meksika	6.651.553	6.796.816	7.658.375	1,22
Güney Kore	6.194.122	6.472.701	7.307.700	1,17
Çek Cumhuriyeti	6.206.465	6.745.291	6.947.321	1,11
BAE	4.697.156	5.371.483	6.788.994	1,08
DİĞERLERİ	137.461.555	144.636.650	139.835.667	22,31
TOPLAM	608.745.460	637.660.373	626.820.762	

İTHALAT YAPTIĞI ÜLKELER *1000 DOLAR

Ülkeler	2021	2022	2023	%
Almanya	97.876.315	98.089.506	93.141.562	12,58
Çin	83.027.623	77.810.478	76.061.551	10,27
ABD	64.668.857	56.143.616	56.851.498	7,68
Belçika	72.202.590	65.330.107	56.687.172	7,66
İtalya	55.739.650	56.836.116	54.612.453	7,38
İspanya	55.751.667	54.425.957	50.917.433	6,88
Hollanda	34.131.312	33.754.472	31.898.174	4,31
Birleşik Krallık	30.374.807	28.284.916	29.021.738	3,92
İsviçre	19.022.651	18.492.777	19.042.223	2,57
Polonya	16.696.886	17.744.501	17.450.672	2,36
Başka Bir Yerde Sınıflandırılmamış Alanlar	12.709.671	12.489.752	12.030.702	1,62
Türkiye	11.040.405	12.169.996	11.682.860	1,58
Çek Cumhuriyeti	9.031.557	10.218.307	10.089.091	1,36
Hindistan	9.607.251	9.728.307	10.055.944	1,36
Japonya	9.847.289	10.585.372	9.604.962	1,30
İrlanda	9.508.057	10.821.302	9.306.117	1,26
Portekiz	8.471.381	8.799.960	8.207.283	1,11
Fas	7.334.679	8.005.579	7.959.941	1,08
İsveç	7.706.024	8.653.244	7.743.549	1,05
Vietnam	7.321.907	6.953.619	7.516.381	1,02
DİĞERLERİ	193.102.019	172.014.720	160.506.587	21,68
TOPLAM	815.172.598	777.352.604	740.387.893	

TÜRKİYE İLE TİCARET

GENEL DURUM

*1000 Dolar	2020	2021	2022	2023	2024
İhracat	7.204.647	9.132.265	9.548.796	10.296.439	10.046.402
İthalat	6.988.092	7.931.527	9.429.822	11.547.689	12.499.811

Hacim	14.192.739	17.063.792	18.978.618	21.844.128	22.546.213
Denge	216.555	1.200.738	118.974	-1.251.250	-2.453.409

TÜRKİYE'NİN İHRAÇ ETTİĞİ ÜRÜNLER *1000 DOLAR

Kodu	Açıklama	2022	2023	2024	%
87	Motorlu Kara Taşıtları, Traktörler, Bisikletler, Motosikletler ve Diğer Kara Taşıtları; Bunların Aksam, Parça ve Aksesuarı	3.059.346	4.110.905	4.092.919	40,74
84	Nükleer Reaktörler, Kazanlar, Makinalar, Mekanik Cihazlar ve Aletler; Bunların Aksam ve Parçaları	1.020.518	998.814	859.196	8,55
85	Elektrikli Makina ve Cihazlar ve Bunların Aksam ve Parçaları; Ses Kaydetmeye ve Kaydedilen Sesi Tekrar Vermeye Mahsus Cihazlar; Televizyon Görüntü ve Seslerinin Kaydedilmesine ve Kaydedilen Görüntü ve Sesin Tekrar Verilmesine Mahsus Cihazlar ve Bunların Aksam, Parça ve Aksesuarı	678.493	744.929	734.688	7,31
61	Örme veya Kroşe Giyim Eşyası ve Aksesuarı	628.723	607.302	539.610	5,37
73	Demir veya Çelikten Eşya	356.500	375.779	352.035	3,50
62	Örülmemiş veya Kroşe Olmayan Giyim Eşyası ve Aksesuarı	376.549	342.034	301.283	3,00
39	Plastikler ve Mamulleri	320.122	286.742	291.373	2,90
94	Mobilyalar, Tıpta veya Cerrahide Kullanılan Mobilyalar, Yatak Takımları ve Benzeri Doldurulmuş Eşya; Tarifenin Başka Yerinde Belirtilmeyen veya Yer Almayan Aydınlatma Cihazları; Reklam Lambaları, Işıklı Tabelalar, Işıklı İsim Plakaları ve Benzerleri; Prefabrik Yapılar	237.298	249.896	265.977	2,65
8	Yenilen Meyveler ve Yenilen Sert Kabuklu Meyveler; Turunçgillerin ve Kavunların ve Karpuzların Kabukları	179.057	208.327	249.713	2,49
76	Alüminyum ve Alüminyumdan Eşya	232.162	201.031	195.372	1,94
40	Kauçuk ve Mamulleri	128.585	151.109	178.144	1,77
27	Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar ve Bunların Damıtılmasından Elde Edilen Ürünler; Bitümenli Maddeler, Mineral Mumlar	324.403	227.842	163.445	1,63
63	Dokumaya Elverişli Maddelerden Diğer Hazır Eşya; Takımlar, Kullanılmış Giyim Eşyası ve Dokumaya Elverişli Maddelerden Kullanılmış Eşya; Paçavralar	195.735	164.742	152.879	1,52

Kodu	Açıklama	2022	2023	2024	%
74	Bakır ve Bakırdan Eşya	133.235	117.712	114.677	1,14
69	Seramik Mamulleri	109.629	103.280	102.136	1,02
48	Kâğıt ve Karton; Kâğıt Hamurundan, Kâğıttan veya Kartondan Eşya	116.381	93.021	100.539	1,00
	DiĞERLERİ	1.452.060	1.312.974	1.352.416	13,46
	TOPLAM	9.548.796	10.296.439	10.046.402	

TÜRKİYE'NİN İTHAL ETTİĞİ ÜRÜNLER *1000 DOLAR

Kodu	Açıklama	2022	2023	2024	%
87	Motorlu Kara Taşıtları, Traktörler, Bisikletler, Motosikletler ve Diğer Kara Taşıtları; Bunların Aksam, Parça ve Aksesuarı	1.543.004	3.128.052	2.570.010	20,56
88	Hava Taşıtları, Uzay Taşıtları ve Bunların Aksam ve Parçaları	1.088.366	1.026.883	2.230.812	17,85
84	Nükleer Reaktörler, Kazanlar, Makinalar, Mekanik Cihazlar ve Aletler; Bunların Aksam ve Parçaları	1.092.559	1.340.165	1.561.674	12,49
72	Demir ve Çelik	1.003.600	798.445	737.097	5,90
85	Elektrikli Makina ve Cihazlar ve Bunların Aksam ve Parçaları; Ses Kaydetmeye ve Kaydedilen Sesi Tekrar Vermeye Mahsus Cihazlar; Televizyon Görüntü ve Seslerinin Kaydedilmesine ve Kaydedilen Görüntü ve Sesin Tekrar Verilmesine Mahsus Cihazlar ve Bunların Aksam, Parça ve Aksesuarı	602.504	741.383	732.814	5,86
39	Plastikler ve Mamulleri	669.675	567.184	576.272	4,61
33	Uçucu Yağlar ve Rezinoitler; Parfümeri, Kozmetik veya Tuvalet Müstahzarları	377.220	556.083	552.292	4,42
38	Muhtelif Kimyasal Ürünler	341.562	453.309	400.461	3,20
90	Optik Alet ve Cihazlar, Fotoğraf, Sinema, Ölçü, Kontrol, Ayar Alet ve Cihazları, Tıbbi veya Cerrahi Alet ve Cihazlar; Bunların Aksam, Parça ve Aksesuarı	224.221	318.793	367.648	2,94
30	Eczacılık Ürünleri	229.989	317.765	297.741	2,38
29	Organik Kimyasal Ürünler	259.446	231.168	262.405	2,10
40	Kauçuk ve Mamulleri	155.038	158.998	170.924	1,37
73	Demir veya Çelikten Eşya	126.240	155.078	170.164	1,36
2	Et ve yenilebilir sakatat	30	44.958	128.336	1,03
32	Debagatte ve Boyacılıkta Kullanılan Hülasalar; Tanenler ve Türevleri, Boyalar, Pigmentler ve Diğer Boyayıcı Maddeler; Müstahzar Boyalar ve Vernikler, Macunlar; Mürekkepler	126.496	128.048	127.160	1,02
	DiĞERLERİ	871.090	571.985	661.248	5,29

Kodu	Açıklama	2022	2023	2024	%
	TOPLAM	9.429.822	11.547.689	12.499.811	

DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

DIŞ TİCARET POLİTİKASI

Fransa Avrupa Birliği'nin kurucu üyesidir. Buna bağlı olarak Avrupa Birliği'nin diğer tüm ortak politikalarıyla beraber ortak ticaret politikasını da üstlenmiş ve AB'nin ortak gümrük tarifelerini uygulamaya koymuştur. Avrupa Birliği'ne üye ülkelerden yapılan ithalat gümrük vergisinden muafittir. AB üyesi olmayan ülkelere ithal edilen ürünler için Avrupa Birliği'nin ortak gümrük tarifeleri uygulanmaktadır. Avrupa Birliği'ne üye ülkelere yapılan ithalatta izin ve miktar sınırlaması yoktur.

Avrupa Birliği (AB), üye ülkeler arasında tesis edilen Gümrük Birliği çerçevesinde, üçüncü ülkelere yönelik dış ticaret politikasını *Ortak Ticaret Politikası (OTP)* kapsamında yürütmektedir. Bu politika, AB'nin münhasır yetki alanında olup ortak gümrük tarifeleri, çok taraflı/bölgesel/ikili ticaret anlaşmaları, ticari savunma araçları ve tek taraflı ticaret tavizlerini kapsamaktadır.

OTP sadece mal ticaretini değil, aynı zamanda hizmetler, ticaretle bağlantılı fikri mülkiyet hakları ve doğrudan yabancı yatırımlar gibi alanları da içermektedir. AB üye ülkeleri, üçüncü ülkelere karşı ortak gümrük tarifeleri ve ticari savunma önlemleri uygulamakta olup bu uygulamalara TARIC CONSULTATION veri tabanı üzerinden erişim sağlanabilmektedir. Ürün bazında detaylı bilgilere ulaşmak için GTİP kodu ve ilgili ülke bilgisi kullanılarak arama yapılabilir.

Ayrıca, Access2Market platformu üzerinden AB ve 120'den fazla ticaret ortağıyla yürütülen dış ticarete ilişkin aşağıdaki bilgilere erişim mümkündür:

- Gümrük vergileri ve menşe kuralları
- İthalat prosedürleri ve teknik düzenlemeler
- Diğer vergi uygulamaları
- Dış ticaret istatistikleri

Access2Market veri tabanı aynı zamanda hizmet ticareti, e-ticaret, kamu alımları ve sürdürülebilir kalkınma gibi alanlarda da kapsamlı bilgi sunmaktadır. Bu kapsamda:

- AB dışı ülkelere olan ticari anlaşmalara ve gümrük muafiyetlerine
- Üye ülkelere yönelik pazar profilleri ve ithalat mevzuatına
- Eğitim programlarına ve e-kaynaklara erişim mümkündür.

AB, ticaret politikası çerçevesinde ayrıca damping, sübvansiyon ve korunma önlemleri gibi ticari savunma mekanizmalarını aktif biçimde kullanmakta ve bu süreçlere ilişkin tüm bilgilere Trade Defence portalı üzerinden ulaşılabilir.

AB, "yeni nesil" Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA) kapsamında yalnızca mal ticaretini değil, aynı zamanda hizmetler, fikri mülkiyet, kamu alımları ve çevresel/sosyal standartları da kapsayan bütüncül anlaşmalar müzakere etmektedir.

Son olarak, **AB'nin Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS) kapsamında** düşük ve orta gelirli ülkelere yönelik vergi tavizleri sağlayan düzenlemeleri mevcuttur. Bu sistem; Standart GTS, GTS+ ve En Az Gelişmiş Ülkeleri kapsayan EBA (Everything But Arms) programları üzerinden uygulanmakta olup, güncel yararlanıcı ülke listesi Avrupa Komisyonu'nun ilgili portalında yayımlanmaktadır.

İTHALAT REJİMİ

Üçüncü ülkelere (AB üyesi olmayan ülkelere) mal ithalatı serbest ticaret rejimi altında gerçekleştirilmektedir. Bu genel kurala istisna olan durumlar da bulunmaktadır. Gözetim, sertifika veya izin gerektiren bazı malların ithalatı, ek belgeler veya izinler gerektirebilmektedir.

1. Gözetim Rejimi: Malların ithalatı AB Topluluğu Gözetim Belgesinin (Community Surveillance Document) düzenlenmesini gerektirmektedir. (Düzenleme Örneği; 28 Nisan 2016 tarih ve

2016/670 sayılı Komisyon Uygulama Yönetmeliği: Belirli Üçüncü Ülkeler menşeli bazı demir ve çelik ürünlerinin ithalatının önceden izlenmesini öngörmektedir.)

2. Sertifika Rejimi: Bazı tarım ürünlerinin ithalatı için AGRIM isimli ithalat sertifikası gereklidir. Bu belgeler, temel dış ticaret operasyonlarının önceki istatistiksel kontrolünü yapmak, ithalat tarife kotalarını yönetmek ve olası koruma önlemleri için bilgi sağlamak gibi birçok farklı amaçla düzenlenmektedir. İthalat sertifikası gerektiren ürünlere örnek olarak 04.04.20 GTİP numarasını haiz 'Rendelenmiş veya toz haline getirilmiş her türlü peynir' gösterilebilir.
3. Yetkilendirme rejimi: Topluluk kısıtlamalarına maruz kalan malların ithalatı, ithalat yetkisi gerektirmektedir.

Örneğin:

- Savunma sektörü malzemeleri, diğer malzemeler ve çift kullanımlı mallar ile teknolojileri.
- Vahşi hayvan türleri ve bitkilerin uluslararası ticaretinin kontrolü (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora"-CITES)
- Ticari Kalite Kontrolü (PRE/3026/2003 sayılı düzenlemenin ekinde yer alan ürünlerin gümrükten geçebilmeleri için ticari kalite sertifikası sunması gereklidir.) (Örnek ürünler: soğan, sarımsak, taze incir, narenciye meyveler, zeytinyağı, vb.)
- Sanayi Güvenlik Kontrolü (Bazı ürünler güvenliklerini doğrulamak amacıyla ek kontrollere tabidir. Bu ürünler için bir kontrol belgesi verilmesi gereklidir.) (Örnek ürünler: odun parçaları tahtaları, halılar ve diğer tekstil yer kaplamaları, bebek giysileri ve insan olmayan yaratıkları ve hayvanları temsil eden içi doldurulmuş oyuncaklar, vb.)

ÖZEL DÜZENLEMELERE VE AMBARGOYA TABİ ÜRÜNLER

Belirli mallara yönelik özel düzenlemelerin amacı, ülkeyi, tüketicileri/vatandaşını ve çevreyi korumaktır. Kısıtlamaya veya güvenlik önlemlerine tabi ürünler, güvenlik belgesi düzenleyen yetkili bakanlıklar tarafından kontrol edilmektedir. Bu belge, mallarınızın yasal olarak ithal veya ihraç edilebileceğini onaylamaktadır. Kamu düzeni belgesi (DOP -Le document d'ordre public), malların ithalatı ve ihracatı için yasal gerekliliklerin karşılandığını doğrulayan kendi alanında yetkili makam tarafından düzenlenmektedir. Gümrük, bu belgenin gümrük beyannamesi unsurlarına uygun olmasını sağlamaktadır.

Özel düzenleme ve kısıtlamaya ve ambargoya tabi ürünlerin hangilerinin olduğu ithalat veya ihracat yapılacak ülkeye göre değişebileceği gibi (Örneğin belirlenmiş ülkeden kiraz ithalatının yasaklanması) belirli bir ürün grubuna (AB ülkeleri haricindeki ülkelerden yapılacak patlayıcı madde ithalatı gibi) yönelik olarak da uygulanabilmektedir. Belirli kategorilerdeki gemiler, tekneler ve diğer gemiler için ve sondaj veya üretim platformları için ürünler, sivil hava taşıtları ve sivil hava taşıtlarında kullanılacak mallar, eczacılık ürünleri bu kapsamda yer almaktadır.

Bir ürünün ithalatının yasak olup olmadığını kontrol etmek için Avrupa Komisyonu TARIC veri tabanında özel bir aramanın yapılması tavsiye edilmektedir. Avrupa Komisyonu TARIC veri tabanına aşağıdaki adresten ulaşılabilir.

https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?callbackuri=CBU-36&Lang=en

AB'ye ihracat aşamasında istenen belgeler:

- CMR irsaliyesi,
- Ticari fatura,
- Kambyo Malları Beyanı (DEB aracılığıyla Intrastat),
- Çeki listesi.

FİRMALARIN FRANSA'YA İHRACAT ÖNCESİ YAPMASI GEREKEN İŞLEMLER

Merkezi Avrupa Birliği dışında bulunan bir şirketin, yasal varlığını onaylayan bir ticaret sicilini gösteren tasdikli belgenin sağlanması gerekmektedir.

Şirketinizin AB üyesi olan hedef ülkedeki gümrük idaresi nezdinde kaydının oluşturularak EORI numarası alınması gerekmektedir. EORI numarası Avrupa Birliği dışındaki ithalat veya ihracat işlemleri için gereklidir ve tüm Topluluk üyesi ülkelerde geçerli olan, firmaya özgü tanımlayıcı niteliğe sahip bir numaradır.

Fransa'da veya başka bir üye ülkede gümrük işlemleri gerçekleştiren şirketlerin, aşağıdaki durumlarda EORI numaralarını tescil ettirmeleri gerekmektedir:

Gümrük Birliği, sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünlerini kapsamaktadır. Gümrük Birliği sınırlarında üretilen ve elde edilen mallar ya da Gümrük Birliği'nde serbest dolaşıma sokulan mallar bu gümrük statüsünün kanıtı olan ATR Belgesi eşliğinde Gümrük Birliği topraklarına herhangi bir yerde serbestçe dolaşma hakkına sahiptir.

ÜRÜN STANDARTLARI İLE İLGİLİ UYGULAMALAR

(Association Française de Normalisation – AFNOR), Fransız ulusal standardizasyon kuruluştur. AFNOR, Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı (Organisation 14 Internationale de Normalisation-ISO) ve Avrupa Standardizasyon Komitesi (Comité Européen de Normalisation-CEN) nezdinde Fransa'yı temsil etmektedir.

Standartların Sınıflandırılmasında: NF: ulusal sertifika işaretini, CE: Avrupa Birliği sertifikasyon işaretini simgeler.

FRANSA'DA TEKNİK VE SANAYİ STANDARTLARLA İLGİLİ KURULUŞLAR:

ULUSAL STANDART KURULUŞLARI:

AFNOR-Fransız Standardizasyon Birliği (<https://www.afnor.org/en>),

UTE-Elektrik Teknik Birliği (<http://ute-asso.fr>)

ETSI-Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü (<https://www.etsi.org>).

ULUSLARARASI STANDARTLAR AĞINA ENTEGRE KURULUŞLAR:

AVRUPA DÜZEYİNDEKİ KURULUŞLAR:

CEN- Avrupa Standardizasyon Komitesi

CENELEC- Elektroteknik Standardizasyon Komitesi (<https://www.cenelec.eu/>).

ULUSLARARASI DÜZEYİNDEKİ KURULUŞLAR:

Uluslararası Standartlar Organizasyonu (ISO- <https://www.iso.org/home.html>)

Uluslararası Elektroteknik Komisyonu (IEC- <https://www.iec.ch/>)

AMBALAJ, PAKETLEME VE ETİKETLEME

Avrupa Birliği, iç pazarda ambalajlı ürünlerin serbest dolaşımını kolaylaştırmak ve tüketici korumasını sağlamak amacıyla, ürünlerin nominal miktarları ve kapasitelerine ilişkin standardizasyon uygulamalarını yürürlüğe koymuştur.

Bu çerçevede, 15 Ocak 1980 tarihli ve 80/232/EEC sayılı Konsey Direktifi ile belirli önceden paketlenmiş ürünler için izin verilen nominal miktar ve kapasite aralıkları tanımlanmıştır. Ancak söz konusu direktif, 11 Nisan 2009 tarihinde yürürlükten kaldırılmış ve yerini 5 Eylül 2007 tarihli ve 2007/45/EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi almıştır.

Yeni düzenleme, belirli ürün gruplarında nominal miktarlara yönelik kuralları güncelleyerek, AB iç pazarında düzenleyici uyumu artırmayı ve ticaretteki teknik engelleri azaltmayı hedeflemektedir.

İlgili direktif için: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/fr/TXT/?uri=CELEX:3A32007L0045>

Fransa, 17 Ağustos 2015 tarihli ve 2015-992 sayılı Kanun ile yeşil büyüme hedefi doğrultusunda tek kullanımlık plastiklerle mücadeleye yönelik kademeli bir politika başlatmıştır. Bu kapsamda, tek kullanımlık plastik ürünlerin üretimi ve piyasada bulunmasına yönelik kısıtlamalar artırılmış olup, 2040 yılına kadar bu ürünlerin tamamen ortadan kaldırılması hedeflenmektedir. İlgili yasaklara ilişkin son tarihler, Çevre Kanunu'nun L541-15-10 maddesiyle belirlenmiş; kapsam altındaki ürün tanımları ise D541-330 maddesinde açıklanmıştır.

1 Temmuz 2023 itibarıyla, Fransa'da perakende satış noktalarında işlenmemiş taze meyve ve sebzelerin plastik ambalaj kullanılmaksızın satılması zorunlu hale getirilmiştir. Bu düzenleme, 1 Ocak 2022'de yürürlüğe giren Döngüsel Ekonomi Yasası çerçevesinde uygulamaya alınmıştır. Ancak, 8 Kasım 2024 tarihinde Fransa Konseyi, ilgili kararnamenin yayımlanmasında usul hatası bulunduğu hükmederek düzenlemeyi iptal etmiştir. Dolayısıyla, söz konusu ürünlerin plastik ambalajlarda satış yeniden mümkün hale gelmiştir.

Fransa'da satışa sunulan tüm gıda ürünleri, 1169/2011 sayılı Avrupa Birliği Yönetmeliği uyarınca etiketleme zorunluluğuna tabidir. Bu kapsamda:

- Etiketleme, ürünün içeriği, menşei gibi konularda objektif, açık ve doğru bilgi sunmalıdır.

- Tüm etiket bilgileri Fransızca olarak hazırlanmalı ve tüketiciyi yanıltıcı nitelikte olmamalıdır.

Hazır ambalajlı gıda maddeleri (örneğin reçel kavanozları, paketli kekler, vakumlu gıdalar), bu yönetmelik kapsamında özellikle sıkı kurallara tabi olup tüketicilerin bilgilendirilmesini esas alan düzenlemelere uygun şekilde piyasaya arz edilmelidir.

Daha detaylı bilgi için:

<https://ec.europa.eu/environment/waste/packaging/legis.htm>

AB tarafından henüz zorunlu tutulmamakla birlikte, Çevre Etiket (Eco-label) Fransa'da tercih edilmektedir. Çevre Etiket ile ilgili bilgi (<https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>) linkinden edinilebilir.

Avrupa Birliğinde ambalaj ve ambalaj atıklarına ilişkin mevzuata ulaşmak için:

<https://ec.europa.eu/environment/waste/packaging/legis.htm>